

การจัดทำข้อมูลรีนาน์ของพ่อพันธุ์โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

Register of Renown of Kamphaeng Saen Beef Bull

สมิต ยิ่มมงคล^{1*} ฉัตรชัย จันทร์สมบูรณ์¹ วิสูตร ไมตรีจิตต์¹ ทวีพร เรืองพริม¹
ไจทิพย์ ศักดิ์ธนกุล² และ วัชระ นิลเพชร²

Smith Yimmongkol^{1*}, Chatchai Chansomboon¹, Wisut Maitreejit¹,
Taweeprorn Raungprim¹, Jaithipaya Sakdathanakul² and Watchara Ninphet²

ABSTRACT: The aim of this study was to set the register of renown score to Kamphaeng Saen beef bulls which transferring good characteristic to their calf. These renown bulls will be used by the farm members of Kamphaeng Saen Beef Breeders Association, the genetic improvement and production performance of Kamphaeng Saen beef research project and Kamphaeng Saen Beef Cooperative Ltd to produce calf that fit the need of their objective. The reports of Kamphaeng Saen beef cattle show and competition during 2012 – 2018 were used for calculating the renown score under the renown standard of Kamphaeng Saen Beef Breeders Association which was adapted from the American Brahman Breeders Association. From 56 Kamphaeng Saen beef bulls, 6 top renown bulls were KU สันใน 51051 D4 M0933, KU แหลม 44048 D2 M0415 , MN ขาวัญ 44025 D2 M0645, NN ปลาร้าร์ฟ 45003 D2 M0254, KU 55029 D4 M1001 and MF 50002 D3 M0364 that had 38, 33, 32, 23, 20 and 19 renown score, respectively. KU สันใน 51051 D4 M0933, KU แหลม 44048 D2 M0415 and KU 55029 D4 M1001 were KPS bulls which transferring good characteristic to both of their male and female offspring. NN ปลาร้าร์ฟ 45003 D2 M0254 and MF 50002 D3 M0364 were KPS bulls which transferring good characteristic only to their female offspring while MN ขาวัญ 44025 D2 M0645 transferring good characteristic only to their male offspring while

Keywords: Kamphaeng Saen beef bull, Register of renown, Beef cattle show and competition

บทคัดย่อ: การศึกษาการจัดทำข้อมูล register of renown ของพ่อพันธุ์โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อหาพ่อโคที่มีลักษณะที่ดีและสามารถถ่ายทอดไปยังลูก เพื่อให้เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสมาคมโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนและสมาชิกในโครงการวิจัยเพื่อปรับปรุงพันธุกรรมและสมรรถภาพการผลิตของโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนและสมาชิกของสหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จำกัดทราบแนวทางการใช้ประโยชน์จากพ่อโคได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการผลิตเพื่อประโยชน์สูงสุด โดยการรวมรวมผลการประกวดโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนในระบบสากลในช่วงระหว่างปี 2555 – 2561 เพื่อนำมาคิดคณ register of renown ตามข้อกำหนดของสมาคมโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนซึ่งพัฒนาและปรับแต่งมาจากวิธีการของ American Brahman Breeders Association ผลปรากฏว่าจากพ่อโคจำนวน 56 ตัว มีพ่อโค renown จำนวน 6 ตัวที่มีคะแนนสูงเรียงตามลำดับคือ KU สันใน 51051 D4 M0933, KU แหลม 44048 D2 M0415 , MN ขาวัญ 44025 D2 M0645, NN ปลาร้าร์ฟ 45003 D2 M0254, KU 55029 D4 M1001 และ MF 50002 D3 M0364 โดยมีคะแนน renown 38, 33, 32, 23, 20 และ 19 คะแนนตามลำดับ โดยที่ KU สันใน 51051 D4 M0933, KU แหลม 44048 D2 M0415

1 ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน นครปฐม 73140

2 สมาคมโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน กำแพงแสน นครปฐม 73140

1 Dept. of Animal Science, Fact. of Agriculture at Kamphaeng Saen, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus, Nakhon Pathom 73140

2 Kamphaeng Saen Beef Breeders Association, Kamphaeng Saen, Nakhon Pathom 73140

* Corresponding author : agrsmy@ku.ac.th

และ KU 55029 D4 M1001 เป็นพ่อโคที่ให้ลูกที่มีลักษณะดีทั้งเพศผู้และเพศเมีย ส่วน NN ปลาคราฟ 45003 D2 M0254 และ MF 50002 D3 M0364 เป็นพ่อโคที่ให้ลูกเพศเมียที่มีลักษณะดีและสวยงามเหมาะที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาสูงแม่โคผสมพันธุ์ ส่วน MN ชั้ญ 44025 D2 M0645 เป็นพ่อโคที่ให้ลูกเพศผู้ที่มีลักษณะดี เหมาะที่จะนำไปใช้ในการผลิตลูกโคที่จะนำไปใช้ในการผลิตเป็นโคขุน

คำสำคัญ: พ่อพันธุ์โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน, รีนานំ, การประกวดโคเนื้อในระบบสากล

บทนำ

โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนเป็นผลงานจากงานวิจัยและพัฒนาที่ต่อเนื่องยาวนานมากกว่า 35 ปีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนร่วมกับสมาคมโโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน จนได้การยอมรับว่าคือ 1 ใน 5 ของผลงานวิจัยและพัฒนาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เกษตรกรให้การยอมรับมากที่สุด ปัจจุบันประมาณการณ์ว่ามีโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนอยู่ทั่วประเทศไม่ต่ำกว่า 4 แสนตัว การปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์ได้ทำอย่างต่อเนื่องผ่านงานวิจัย โดยมีโครงการวิจัยเพื่อปรับปรุงพันธุกรรมและสมรรถภาพการผลิตของโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนซึ่งได้รับการสนับสนุนงบวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในช่วงแรกของโครงการ ต่อมาได้รับการสนับสนุนจากการทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ การแข่งขันของประเทศไทยจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในเชิงต่อเนื่อง แนวทางหลักของการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์โคเนื้อตามหลักสากลมี 2 แนวทาง คือ การคัดเลือกและแผนการผสมพันธุ์ การคัดเลือกโคพ่อ-แม่พันธุ์ที่มีลักษณะดีย่อมให้ลูกที่มีลักษณะดีเพราเวลักษณะทางเศรษฐกิจที่สำคัญในโคเนื้อสามารถถ่ายทอดไปยังลูกหลานได้ ด้วยเหตุนี้เองในประเทศไทยมีคุตสาหกรรมโคเนื้อขนาดใหญ่ทั้งในยุโรปและอเมริการ่วมไปถึงเอเชียทางสมาคมผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ต่างๆ จึงจัดให้มีการประกวดโคเนื้อในระบบสากลโดยเน้นไปที่ลักษณะที่ลูกต้องตามพันธุ์หรือลักษณะมาตรฐานความ

เป็นเลิศ (standard of excellence) และลักษณะทางเศรษฐกิจเป็นหลัก นอกจากนี้แล้วยังมีการจัดทำบันทึกคะแนนรวมของพ่อพันธุ์โคที่ได้รับจากลูกที่ชนะเลิศในลำดับต่างๆ จากการประกวดในที่ต่างๆ หรือที่เรียกว่า register of renown โดยนำผลรวมของคะแนน renown ที่ได้มาจัดลำดับโดยเพื่อติดพิมพ์ลงในหนังสือพ่อพันธุ์ หรือ sire summary ซึ่งถูกจัดทำขึ้นโดยสมาคมโโคเนื้อของแต่ละพันธุ์ในแต่ละปี เพื่อที่เกษตรกรสามารถที่จะพิจารณาข้อมูลพ่อโคและเลือกใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของตน เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ เพื่อนำไปขุน หรือเพื่อการประกวด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สมาคมโโคเนื้อแห่งประเทศไทยและสมาคมโโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนได้ร่วมกันจัดการประกวดโคเนื้อในระบบสากลมาตั้งแต่ปี 2534 และได้ร่วมกันพิจารณาเห็นว่าโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนซึ่งเป็นโโคเนื้อพันธุ์แรกของประเทศไทยและได้รับการยอมรับจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ สมควรที่จะต้องจัดทำข้อมูล renown (register of renown) ในพ่อโคพันธุ์กำแพงแสน เพื่อที่เกษตรกรสามารถที่จะพิจารณาข้อมูลพ่อโคและเลือกใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของตน การจัดทำข้อมูล renown ในครั้งนี้ถือได้ว่าเป็นอีกแนวทางหนึ่งของการพัฒนาโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนตามแนวทางตามหลักสากลที่ได้ปฏิบัติกันมาโดยเฉพาะในประเทศไทยและจัดการต่อยอดไปยังโคเนื้อสายพันธุ์ต่างเพื่อการพัฒนาคุตสาหกรรมโคเนื้อและเนื้อโคของประเทศไทยต่อไป

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. สูจิบัตรในการประกวดโคเนื้อในระบบสากลของ โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนที่จัดขึ้นโดยสมาคมโคเนื้อพันธุ์ กำแพงแสน (KABBA) ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนในช่วงระหว่างปี 2555 – 2561 (ยกเว้นปี 2557 ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคปอกและท้าเปื่อย (FMD) กรมปศุสัตว์ได้ประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ในบางพื้นที่และห้ามทำการเคลื่อนย้ายสัตว์) ซึ่งประกอบไปด้วย

1.1 งานปศุสัตว์เกษตรกำแพงแสน จัดโดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม (จัดทุกปี)

1.2 งานโคเนื้อบึงสามพัน จัดโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอบึงสามพัน ร่วมกับสภาเกษตรกร อำเภอ บึงสามพัน ชุมชนโคเนื้อบึงสามพัน กลุ่มโคเนื้อหนองแจง ชุมชนอาสาปศุสัตว์บึงสามพัน และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เพชรบูรณ์ (จัดทุกปี)

1.3 งานนิทรรศการและประกวดโคนมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุวรรณภูมิ จ.นราธิวาส (จัดทุกปี)

1.4 งานมหกรรมโคเนื้อจังหวัดสุพรรณบุรี (Beef Expo : Suphanburi) จัดโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด สุพรรณบุรี

1.5 งานมหกรรมปศุสัตว์นราธิวาส จัดโดย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส ร่วมกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

1.6 งานมหกรรมวันปศุสัตว์อีสาน จัดโดย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส ร่วมกับวิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยีสุวรรณภูมิ

1.7 งานประกวดและแสดงพันธุ์สัตว์พัทยา อำเภอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี จัดโดยสำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดชลบุรี ในปี 2555

1.8 งาน PATTAYA INTERNATIONAL LIVESTOCK SHOW 2011 และ 2013 ณ สนามกีฬา

ในร่มเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

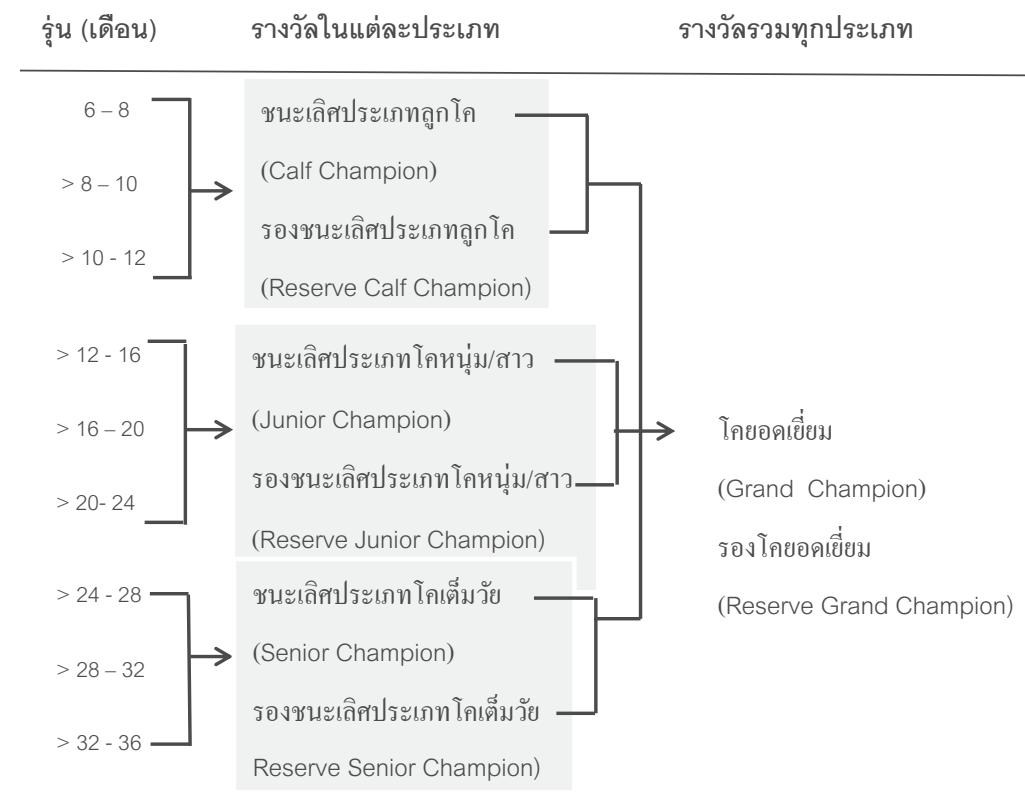
2. บันทึกผลการประกวดโคเนื้อในระบบสากลของ โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนที่เป็นทางการของ สมาคมโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

3. ตัดสินการประกวดโดยกรรมการตัดสินการประกวดโคเนื้อในระบบสากลที่ทางสมาคมโคเนื้อ แห่งประเทศไทยแต่งตั้ง หรือกรรมการผู้เชี่ยวชาญ จากต่างประเทศที่สมาคมฯได้เชิญมาเป็นกรรมการตัดสิน

4. คู่มือการจัดเก็บข้อมูล renown ของสมาคม โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน (2558) โดยใช้เกณฑ์ มาตรฐานการของ American Brahman Breeders Association (ABBA) มาเป็นตัวแบบและปรับแต่งให้เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน (<https://www.brahman.org/brahman-herd>)

การเก็บข้อมูล

การประกวดโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนเป็นไปตามมาตรฐานสากลซึ่งทางสมาคมโคเนื้อพันธุ์ กำแพงแสนได้กำหนดให้ประกวดแยกตามเพศและช่วงอายุดังรายละเอียดในภาพที่ 1 (สุพจน์ และ คณะ, 2548) ในการประกวดแต่ละสนามแต่ละสถานที่จะทำการบันทึกผลและมีการบันทึกการในคะแนน renown ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดที่ทาง สมาคมโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนได้กำหนดขึ้นดัง ปรากฏในตารางที่ 1 (ปรากรณา, 2558) หลังจาก นั้นให้นำคะแนนทั้งหมดจากพ่อพันธุ์โคเนื้อพันธุ์ กำแพงแสนจากลูกโคทั้งเพศผู้และเพศเมีย จากแต่ละสนาม แต่ละปีนำรวมกันเป็นคะแนนรวม และทำการเบริรับเทียบกันจากพ่อโคแต่ละตัวเพื่อ ทำการจัดลำดับ ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 2 - 5

ภาพที่ 1 การจัดตุ่นและรางวัลในการประกวดโโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ที่มา: สุพจน์ และคณะ (2552)

ตารางที่ 1 หลักการในการให้คะแนน

จำนวนโคใน Class(ตัว)	ลำดับที่ชนะ				
	1st	2nd	3rd	4th	5th
2 - 4	1	0	0	0	0
5 - 7	2	1	0	0	0
8 - 10	3	2	1	0	0
11- 12	4	3	2	1	0
13 and over	5	4	3	2	1

ที่มา: สมาคมโโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน (2558)

การให้คะแนนกับโคที่ได้รับตำแหน่ง Champions ตำแหน่ง Senior, Reserve Senior, Junior and Reserve Junior Champion ของแต่ละเพศจะได้รับคะแนนอย่างน้อยที่สุดต้องเท่ากับคะแนนใน individual class ของแต่ละรุ่นในเพศนั้นๆ ตำแหน่ง Grand and Reserve Grand Champion ของแต่ละเพศต้องได้รับคะแนนอย่างน้อยที่สุดต้องเท่ากับ any individual class ในเพศนั้นๆ

การเพิ่มคะแนนให้กับโคที่ได้รับตำแหน่ง โดยเพิ่มคะแนนให้ดังนี้

- Reserve Calf, Reserve Junior และ Reserve Senior Champion 1 คะแนน

- Calf, Junior และ Senior Champion 2 คะแนน

- Reserve และ Grand Champion 1 คะแนน

ระยะเวลา

ระยะเวลาของข้อมูลที่นำมาจัดทำข้อมูล renown ในโคนีอพันธุ์กำแพงแสน โดยเริ่มตั้งแต่ ปี 2555-2561 เป็นระยะเวลา 7 ปี โดยที่ในปี 2557 ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคป่ากและเท้าเปื่อย (FMD) และกรมปศุสัตว์ได้ประกาศเขตโรคระบาด สัตว์ในบางพื้นที่และห้ามทำการเคลื่อนย้ายสัตว์ จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การจัดการประกวดโคนีอในทุกสถานที่ไม่สามารถจัดงานได้

ผลการทดสอบและวิเคราะห์ผล

จากการรวบรวมผลการประกวดโคนีอพันธุ์กำแพงแสน ย้อนหลัง 6 ปี (ไม่รวมปี 2557) พบว่า มีพ่อโคที่ให้ลูกที่มีลักษณะสวยงามทั้งหมด 56 ตัว ในจำนวนนี้มีอยู่ 5 ตัว ที่ให้ลูกเพศผู้ที่มีลักษณะที่ค่อนข้างโดดเด่น ซึ่งเป็นลักษณะทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เป็นลักษณะที่บ่งบอกถึงศักยภาพที่ดีของ การเจริญเติบโต ความสมบูรณ์พันธุ์ และลักษณะชาติที่ดีและตรงตามมาตรฐานความเป็นเลิศของ

โคนีอพันธุ์กำแพงแสน (standard of excellence) ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1 พ่อที่ให้ลูกเพศเมียที่มีลักษณะที่ค่อนข้างโดดเด่นจำนวน 5 ตัว (ตารางที่ 2) และมีพ่อโคที่ให้ลูกที่มีลักษณะที่โดดเด่นทั้งเพศผู้และเพศเมียจำนวน 6 ตัว เป็นที่ชื่นชอบของเกษตรกรที่เลี้ยงโคนีอพันธุ์กำแพงแสนอย่างมาก คือ KU สันใน 51051 D4 M0933, KU แฉล่ม 44048 D2 M0415, MN ขาวัญ 44025 D2 M0645, NN ปลาคราฟ 45003 D2 M0254, KU 55029 D4 M1001 และ MFF 50002 D3 M0364 อย่างไรก็ตามมีพ่อพันธุ์โคนีอพันธุ์กำแพงแสนอยู่จำนวนหนึ่งทั้งของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และของสมาคมในโครงการวิจัยการปรับปรุงพันธุกรรมและสมรรถภาพการผลิตโคนีอพันธุ์กำแพงแสน ของศูนย์สาธิตการผลิตโคนีอครัวบางจรา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ที่ไม่ได้เข้าร่วมทดสอบสมรรถภาพ (performance test) เนื่องจากอายุไม่เข้าเกณฑ์ที่จะเข้าทำการทดสอบสมรรถภาพ (อายุ 7-9 เดือน) กล่าวคือมีอายุน้อยหรือมากเกินไป แต่เป็นพ่อโคที่มีพันธุกรรมที่ดี เพราะผ่านการพัฒนาสายพันธุ์มาเป็นระบบตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสมาคมโคนีอพันธุ์กำแพงแสน ได้กำหนดเอาไว้

ประกวดโคนีอพันธุ์กำแพงแสน ซึ่งจัดขึ้นโดยสมาคมโคนีอพันธุ์กำแพงแสน ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ นำมาใช้ในการจัดทำข้อมูล renown จากการทำข้อมูล renown พบร่วมกับ

KU สันใน 51051 D4 M0933 เป็นพ่อโคที่ไม่ได้เข้าร่วมทดสอบสมรรถภาพ (performance test) เนื่องจากอายุไม่เข้าเกณฑ์ แต่มีลักษณะที่ดีมากและเป็นพ่อโคที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนทำการผลิตนำเข้าแข่งเพื่อให้บริการกับเกษตรกรสมาชิกในโครงการฯ พบร่วมกับในปีระหว่างปี 2556-2560 มีลูกที่ผ่านการประกวดและทำคะแนนได้รวม 5 คะแนน จากการได้รับตำแหน่งชนะในรุ่น (Class) ได้ 1 คะแนน ชนะเลิศประเภทลูกโค (Calf Champion) ได้ 2 คะแนน และ

โดยคอดเยี่ยม (Grand Champion) ได้ 2 คะแนน ปี 2558 มีคะแนนรวม 16 คะแนน จากการที่ลูกได้รับตำแหน่งชนะในรุ่น (Class) ได้ 9 คะแนน ชนะเลิศ ประเภทลูกโค (Calf Champion) ได้ 2 คะแนน ชนะเลิศ ประเภทโคเต็มวัย (Senior Champion) ได้ 2 คะแนน รองชนะเลิศประเภทโคเต็มวัย (Reserve Senior Champion) ได้ 1 คะแนน และโดยคอดเยี่ยม (Grand Champion) ได้ 2 คะแนน ปี 2559 มีคะแนนรวม 11 คะแนน จากการที่ลูกได้รับตำแหน่งชนะในรุ่น (Class) ได้ 4 คะแนน ชนะเลิศประเภทโคเต็มวัย (Senior Champion) ได้ 2 คะแนน ชนะเลิศประเภทโคหนุ่ม (Junior Champion) ได้ 2 คะแนน รองชนะเลิศประเภทโคหนุ่ม (Reserve Junior Champion) ได้ 1 คะแนน รองชนะเลิศประเภทโคเต็มวัย (Reserve Senior Champion) ได้ 1 คะแนน และรองโดยคอดเยี่ยม (Reserve Grand Champion) ได้ 1 คะแนน ปี 2560 มีคะแนนรวม 6 คะแนน จากการที่ลูกได้รับตำแหน่ง ชนะเลิศประเภทโคเต็มวัย (Senior Champion) ได้ 4 คะแนน และ โดยคอดเยี่ยม (Grand Champion) ได้ 2 คะแนน ดังนั้น KU สันใน 51051 D4 M0933 จึงมีคะแนนรวมทั้งหมด 38 คะแนน ซึ่งมีคะแนนrenownสูงที่สุด และเมื่อพิจารณาจากที่มาของคะแนนแล้วพบว่า KU สันใน 51051 D4 M0933 เป็นพ่อโคที่ให้ลูกที่สวยงามทั้ง เพศผู้และเพศเมีย ซึ่งในจำนวนนี้มีลูกโคเพศผู้ที่ ชนะเลิศโดยคอดเยี่ยมมีจำนวนถึง 6 ตัว

KU แหลม 44048 D2 M0415 ในปี 2555 มีคะแนนรวม 28 คะแนน จากการได้รับตำแหน่งชนะในรุ่น ได้ 7 คะแนน ชนะเลิศประเภทโคหนุ่ม ได้ 4 คะแนน ชนะเลิศประเภทโคเต็มวัย ได้ 8 คะแนน รองชนะเลิศประเภทลูกโค (Reserve Calf Champion) ได้ 2 คะแนน และรองโดยคอดเยี่ยม ได้ 3 คะแนน โดยคอดเยี่ยม ได้ 4 คะแนน ปี 2556 มีคะแนนรวม 5 คะแนน จากการได้รับตำแหน่งชนะในรุ่น ได้ 3 คะแนน ชนะเลิศประเภทโคเต็มวัย ได้ 2 คะแนน ปี 2557-2561 ไม่มีลูกที่เข้าร่วมการประกวด KU แหลม 44048 D2 M0415 จึงมีคะแนนรวม

ทั้งหมด 33 คะแนน ซึ่งมีคะแนนrenownของจาก KU สันใน 51051 D4 M0933 และเมื่อพิจารณาจากที่มาของคะแนนแล้วพบว่า KU แหลม 44048 D2 M0415 เป็นพ่อโคที่ให้ลูกที่สวยงามทั้ง เพศผู้และ เพศเมีย ซึ่งในจำนวนนี้มีลูกโคเพศเมียที่ชนะเลิศโดยคอดเยี่ยมมีจำนวนถึง 4 ตัว

MN ขวัญ 44025 D2 M0645 เป็นพ่อโค ของเกษตรกรสมาชิกในโครงการฯ และไม่ได้เข้าร่วม ทดสอบสมรรถภาพเนื่องจากอายุไม่เข้าเกณฑ์ แต่ มีลักษณะที่ดี ในปี 2555 มีคะแนนรวม 6 คะแนน จากการที่ลูกได้รับตำแหน่งชนะในรุ่น 2 คะแนน รองชนะเลิศประเภทลูกโค ได้ 1 คะแนน รองชนะเลิศประเภทโคหนุ่ม ได้ 1 คะแนน รองชนะเลิศโคเต็มวัย ได้ 2 คะแนน ในปี 2556 มีคะแนนรวม 3 คะแนน จาก การที่ลูกได้รับตำแหน่ง ชนะในรุ่น ได้ 2 คะแนน รองชนะเลิศประเภทโคหนุ่ม ได้ 1 คะแนน ปี 2557-2559 ไม่มีลูกที่เข้าร่วมประกวด ในปี 2560 มีคะแนนรวม 5 คะแนน จากการที่ลูกได้รับตำแหน่ง รองชนะเลิศประเภทโคหนุ่ม ได้ 1 คะแนน ชนะเลิศ ประเภทโคหนุ่ม ได้ 2 คะแนน ชนะเลิศโดยคอดเยี่ยม ได้ 2 คะแนน ในปี 2561 มีคะแนนรวม 18 คะแนน จากลูกที่ได้รับตำแหน่งชนะเลิศประเภทลูกโค ได้ 4 คะแนน รองชนะเลิศโคหนุ่ม ได้ 1 คะแนน รองชนะเลิศโคเต็มวัย ได้ 1 คะแนน รองชนะเลิศโดยคอดเยี่ยม ได้ 1 คะแนน จึงมีคะแนนรวมทั้งหมด 32 คะแนน ซึ่ง มีคะแนนrenownของจาก KU แหลม 44048 D2 M0415 และเมื่อพิจารณาที่มาของคะแนนแล้ว พบร่วมกับ MN ขวัญ 44025 D2 M0645 เป็นพ่อโคที่ ให้ลูกเพศผู้ที่มีลักษณะที่สวยงาม ซึ่งในจำนวนนี้ เป็นโคที่ชนะเลิศโดยคอดเยี่ยม (Grand Champion) เพศผู้ถึง 2 ตัว

NN ปลาคราฟ 45003 D2 M0254 ในปี 2555 มีคะแนนรวม 12 คะแนน จากการที่ลูกได้รับ ตำแหน่งชนะในรุ่น 5 คะแนน รองชนะเลิศประเภท ลูกโค ได้ 3 คะแนน ชนะเลิศประเภทลูกโค ได้ 4 คะแนน ในปี 2556 มีคะแนนรวม 4 คะแนน จากลูก ที่ชนะเลิศโคหนุ่ม ได้ 2 คะแนน รองชนะเลิศโดยคอดเยี่ยม

ได้ 2 คะแนน ในปี 2559 มีคะแนนรวม 4 คะแนน จากการที่ลูกได้รับตำแหน่งชนะในรุ่น 1 คะแนน ชนะเลิศประเภทลูกโค ได้ 2 คะแนน ชนะเลิศโดยคดีย์ม ได้ 1 คะแนน ในปี 2560 มีคะแนนรวม 3 คะแนน จาก การที่ลูกได้รับตำแหน่งชนะในรุ่น 2 คะแนน รองชนะเลิศประเภทลูกโค ได้ 3 คะแนน มีคะแนนรวมทั้งหมด 23 คะแนน ซึ่งมีคะแนน renown ของจาก MN ขวัญ 44025 D2 M06451 นอกจากนี้แล้วหากพิจารณา จากที่มาของคะแนนทั้งหมดพบว่าเป็นคะแนนที่มา จากลูกโคเพศเมีย ซึ่งในจำนวนนี้เป็นโคที่ชนะเลิศยอดเยี่ยม (Grand Champion) เพศเมียถึง 3 ตัว จึงเป็นเครื่องพิสูจน์ว่าเป็นพ่อโคที่ให้ลูกเพศเมียที่มีลักษณะที่สวยงามมาก จึงเหมาะสมในการนำไปใช้ ในการพัฒนาผู้ฝึกแม่โคผสมพันธุ์

KU 55029 D4 M1001 ปี 2555-2558
ไม่มีลูกที่เข้าร่วมการประกวดจึงไม่มีคะแนน ในปี 2559 มีคะแนนรวม 2 คะแนน จากการที่ลูกได้รับตำแหน่ง ชนะเลิศประเภทลูกโค ได้ 2 คะแนน ในปี 2560 มีคะแนนรวม 9 คะแนน จากการที่ลูกได้รับตำแหน่งชนะในรุ่น 1 คะแนน ชนะเลิศประเภทลูกโค ได้ 6 คะแนน รองชนะเลิศโดยคดีย์ม ได้ 2 คะแนน ในปี 2561 มีคะแนนรวม 9 คะแนน จาก การที่ลูกได้รับตำแหน่งชนะในรุ่น 7 คะแนน รองชนะเลิศประเภทลูกโค ได้ 1 คะแนน รองชนะเลิศโครุ่น ได้ 1 คะแนน มีคะแนนรวมทั้งหมด 20 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนน renown ที่รอดจาก NN ปลาการ์ฟ 45003 D2 M0254 ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 4 นอกจากนี้แล้วหากพิจารณาที่มาของคะแนนแล้วพบว่า KU 55029 D4 M1001 เป็นพ่อโคที่ให้ลูกที่มีลักษณะดี ทั้งเพศผู้และเพศเมีย

MF 50002 D3 M0364 ปี 2555 มีคะแนนรวม 6 คะแนนจากการที่ลูกชนะเลิศในรุ่น ได้ 2 คะแนนชนะเลิศในรุ่นโคเต็มวัย ได้ 2 คะแนน และชนะเลิศโดยคดีย์ม ได้ 2 คะแนน ปี 2558 ได้รับคะแนนรวม 3 คะแนนจากการที่ลูกชนะเลิศในรุ่น 3 คะแนน ปี 2559 ได้รับคะแนนรวม 4 คะแนน

จากการที่ลูกชนะเลิศในรุ่น ได้ 4 คะแนน ในปี 2560 ได้รับคะแนนรวม 6 คะแนน จากการที่ลูกชนะเลิศในรุ่น ได้ 2 คะแนน ชนะเลิศประเภทลูกโค ได้ 2 คะแนน และรองชนะเลิศประเภทโครุ่น ได้ 1 คะแนน ในปี 2561 ได้รับคะแนนรวมทั้งหมด 4 คะแนนจากการที่ลูกชนะเลิศในรุ่น ได้ 3 คะแนน และรองชนะเลิศประเภทโคเต็มวัย ได้ 1 คะแนน มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 19 คะแนน สูงแล้ว MF 50002 D3 M0364 เป็นพ่อโคอีกตัวซึ่งให้ลูกเพศเมียที่มีลักษณะที่ค่อนข้างดี เนื่องจากคะแนนทั้งหมดมาจากลูกโคเพศเมียซึ่งในจำนวนนี้เป็นลูกโคที่ได้ตำแหน่งชนะเลิศโดยคดีย์ม (Grand Champion) ถึง 2 ตัว หมายความอย่างยิ่งสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแหงแสนที่มุ่งเน้นในการพัฒนาผู้ฝึกแม่โคผสมพันธุ์

สรุป

จากการจัดทำข้อมูลของพ่อโคพันธุ์กำแหงแสนในครั้งนี้ซึ่งถือว่าเป็นครั้งแรก และเป็นโคเนื้อพันธุ์เดียวในประเทศไทยที่มีการจัดทำ เป็นอีกแนวทางหนึ่งของการพัฒนาสายพันธุ์โคเนื้อให้เป็นโคที่มีคุณภาพดีโดยเน้นลักษณะทางเศรษฐกิจเป็นหลัก จากพ่อโคพันธุ์กำแหงแสนที่มีลักษณะที่ดีทั้งหมด 56 ตัวที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ตามแนวทางของสมาคมโคเนื้อพันธุ์ กำแหงแสน ได้ปรากฏผลออกมาน่าพอใจทางลูกโคที่เข้าประกวดในสถานที่ต่างๆ ตลอดระยะเวลา 7 ปี ในระหว่างปี 2555 ถึง 2561 พบว่ามีพ่อโค 6 ตัว ที่ให้ลูกที่มีลักษณะดี คือ KU สันใน 51051 D4 M0933, KU แหลม 44048 D2 M0415, MN ขวัญ 44025 D2 M0645, NN ปลาการ์ฟ 45003 D2 M0254, KU 55029 D4 M1001 และ MF 50002 D3 M0364 นอกจากนี้แล้วยังพบว่า KU สันใน 51051 D4 M0933, KU แหลม 44048 D2 M0415 และ KU 55029 D4 M1001 เป็นพ่อโคที่ให้ลูกที่มีลักษณะดีทั้งเพศผู้และเพศเมีย ส่วน NN ปลาการ์ฟ 45003 D2 M0254 และ MF 50002 D3 M0364 เป็นพ่อโคที่ให้ลูกเพศเมียที่มีลักษณะดีและสวยงามเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้ฝึกแม่โค

ผลสมพันธ์ สวน MN ขวัญ 44025 D2 M0645 เป็นพ่อโคที่ให้ลูกเพศผู้ที่มีลักษณะดี เหมาะที่จะนำไปใช้ในการผลิตลูกโคที่น้ำ白白ใช้ในการผลิตเป็นโคขุน ต่อไปอย่างไรก็ตามการจัดทำข้อมูล renown ควรดำเนินต่อไปเพื่อเป็นอีกแนวทางหนึ่งของการพัฒนาพันธุ์โคควบคู่ไปกับระบบการผลิตสมพันธ์

ตารางที่ 2 ผลการจัดทำข้อมูล Register of Renown ในพ่อพันธุ์โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจากข้อมูลลูกโค เพศผู้

พ่อพันธุ์	ระดับ	ปี						รวม
		2555	2556	2558	2559	2560	2561	
KU สันใน			5	10	9	6		
51051 D4	D4	0	1C,2CC	5C,2SC	3C,2SC 2JC,1RJC	4SC, 2GC	0	29
M0933			2GC	2GC,1RSC	1RGC			
MN ขวัญ		1	1			5	18	
44025 D2	D2	1RSC	1C	0	0	2JC,2GC 1RJC	4CC,2JC 1RSC,1RGC	25
M0645								
KU แหลม		14	1					
44048 D2	D2	3C , 6SC		0	0	0	0	15
M0415		2RCC,3RGC	1C					
พ.บุญ		11						
ช่วง 4904		1C , 4JC 4GC 1RCC		0	0	0	0	
D3	D3							11
M0211		1RJC						
KU			3		8	0		
PR44023	D3	0	0	2JC 1RGC	0	4JC, 2GC 1RJC,1RGC	0	11
M0679								

หมายเหตุ C = Class, CC = Calf Champion, RCC = Reserve Calf Champion, JC = Junior Champion

RJC = Reserve Junior Champion, SC = Senior Champion, RSC = Reserve Senior Champion

GC = Grand Champion, RGC = Reserve Grand Champion

ตารางที่ 3 ผลการจัดทำข้อมูล Register of Renown ในพ่อพันธุ์โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจากข้อมูลลูกโค เพศเมีย

พ่อพันธุ์	ระดับ	ปี						รวม
		2555	2556	2558	2559	2560	2561	
NN ปลารพ	D	12	4		4	3		
45003 D2 M0254	D2	5C , 4CC 3RCC		0	1C , 2CC 1GC		0	23
MF 50002 D3 M0364	D3	6 2C , 2SC 2GC	0	3	4	6	4	19
KU แหลม	D2	14 4C , 4JC 2SC, 4GC	4					
44048 D2 M0415	D2			0	0	0	0	18
KU 55029 D4 M1001	D4	0	0	0	0	4 1C , 2CC 1RGC	8 1RCC 1RJC	12
พ เพชรน้อย	D4	2 1C , 1RJC		1	6		0	
4814 D4 M0207	D4		0	0	1C	2C , 2SC 2RJC		9

หมายเหตุ C = Class, CC = Calf Champion, RCC = Reserve Calf Champion, JC = Junior Champion

RJC = Reserve Junior Champion, SC = Senior Champion, RSC = Reserve Senior Champion

GC = Grand Champion, RGC = Reserve Grand Champion

ตารางที่ 4 ผลการจัดทำข้อมูล Register of Renown ในพ่อพันธุ์โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจากข้อมูลลูกโค เพศผู้และเพศเมีย

พ่อพันธุ์	ระดับ D	ปี					รวม
		2555	2556	2558	2559	2560	
KU สันใน		5	16	11	6		
51051 D4	D4	0	1C , 2CC	2GC	4C , 2SC 2JC , 1RJC	4SC	0 38
M0933			, 2GC	, 1RSC		2GC	
				2CC	1RGC,1RSC		
KU แหลม		28	5				
44048 D2	D2	3C , 8SC 2RCC,3RGC	3C , 2SC	0	0	0	0 33
M0415			4C,4JC,4GC				
MN ชรัญ		6	3		5	18	
44025 D2	D2	2RSC , 2C	2C ,	0	0	2JC, 2GC	4CC, 2JC 32
M0645		1RCC, 1RJC	1RSC			1RSC,1RGC	
1RJC							
NN ปลา		12	4	4	3		
คาร์พ		5C , 4CC ,	2GC ,	0	1C , 2CC ,	2C ,	
45003 D2	D2	3RCC	2JC		1GC	1RCC	0 23
M0254							
KU				2	9	9	
55029 D4	D4	0	0	0	2CC	1C , 6CC , 2RGC	7C 1RCC 1RJC 20
M1001							

หมายเหตุ C = Class, CC = Calf Champion, RCC = Reserve Calf Champion, JC = Junior Champion

RJC = Reserve Junior Champion, SC = Senior Champion, RSC = Reserve Senior Champion

GC = Grand Champion, RGC = Reserve Grand Champion

ตารางที่ 5 ผลการจัดทำข้อมูล Register of Renown ในพ่อพันธุ์โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจากข้อมูลลูกโค เพศผู้และเพศเมีย

พ่อพันธุ์	ระดับ	ปี						รวม
		D	2555	2556	2558	2559	2560	
MF 50002 D3 M0364	D3	6			3	4	6	4
		2C , 2SC	0		3C	4C	3C , 2CC	19
		2GC					1RJC	3C, 1RSC
CC ชุด 51036 D2 M0869	D2	4	2	3	4	1		
		1C , 2CC	2JC	3C	1C , 2JC	1C	0	14
		1RGC			1RGC			
KU น้ำอบ 53088 D1 M0994	D1			4	5		4	
		0	0	4C	1C , 2GC	0	3C,1RJC	13
				2SC				
พ.บุญช่วง 4904 D3 M0211	D3	12						
		2C , 4JC						
		4GC,1RCC	0	0	0	0	0	12
KU PR44023 D3 M0679	D3	1RJC						
				3	1	8		
				2JC , 1RGC	1C	4JC , 2GC	0	12
						1RJC		

หมายเหตุ C = Class, CC = Calf Champion, RCC = Reserve Calf Champion, JC = Junior Champion

RJC = Reserve Junior Champion, SC = Senior Champion, RSC = Reserve Senior Champion

GC = Grand Champion, RGC = Reserve Grand Champion

เอกสารอ้างอิง

- ปรากรถนา พฤกษะศรี. 2558. คู่มือการจัดทำข้อมูล register of renown ในโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน. สมาคมโโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน, กำแพงแสน, นครปฐม.
- วัชระ นิลเพชร. 2561. รายงานผลการประกวดโโคเนื้อพันธุ์กำแพงในช่วงระหว่างปี 2555 – 2561. สมาคมโโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน, กำแพงแสน, นครปฐม.
- สุพจน์ ศรีนิเวศน์, อนันต์ สุจิติม, เสถียร ทองอุทุม และ วุฒิพงษ์ อินทรธรรม. 2552. คำแนะนำการประกวดและตัดสินโโคเนื้อ. กองบำรุงพันธุ์สัตว์, กรมปศุสัตว์, 91 หน้า
- สมาคมโโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน. 2544. ลักษณะมาตรฐานความเป็นเลิศ : ครอบรอบ 10 ปี สมาคมโโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน (พิมพ์ครั้งที่ 3). เพื่องฟ้า พริญติง จำกัด กรุงเทพฯ.
- สมาคมโโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน. 2561. สรุปตัวการประกวดโโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนในช่วงระหว่างปี 2555 – 2561. กำแพงแสน, นครปฐม.
- ศุภย์วิจัยและพัฒนาการผลิตกราบเบี้ยและโโค. 2551. ค่าการผสมพันธุ์โโคเนื้อ 2551. โครงการปรับปรุงพันธุกรรมและสมรรถภาพการผลิตโโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. 79 หน้า

Raungprim, T., S. Majarune and W. Maitreejit. 2015. Performance testing of Kamphaeng Saen Bulls. In The 5th International Conference on Sustainable Animal Agriculture for Developing Countries, 5th SAADC 2015. Oct 27 – 30, 2015. Dusit Thani Pattaya Hotel, Thailand.
<https://www.brahman.org>brahman-herd>, 19 September 2015.